

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 40.— K
Félévre 20.— „
Negyedévre 10.— „
Egy óra 3'40 „
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 227. szám.

Péntek, október 5.

A háboru hirei.

A tegnapi Wolf-jelentés.

Berlin, okt. 5. A Wolf-iroda jelenté: A flandriai csatateren az angolok mai nagy támadásuknál csak mintegy egy kilométernyi mélységben hatoltak be Poelcapelle és Ghelouvelt közötti védelmizónánkba. Különös elkeseredéssel folyik még a harc Zonnebecktől keletre.

A többi frontokon semmi különös.

Repülőtámadások Olaszország ellen.

Budapest, okt. 5. A sajtószállásról jelentik:

Csütörtökön éjszaka egyik repülőfrottánk a palazzói pályaudvart néhez gyújtóbombákkal sikeresen bombázta. Repülőink sértetlenül tértek vissza.

Budapest, okt. 5. A sajtószállásról jelentik:

A harmadikán Póla és környéke ellen intézett repülőtámadás semmiféle kárt nem okozott.

Harmadikán egyik repülőfrottánk köd és erős ellenhatás dacára nagy sikerrel bombázta Ronchy vasuttelepeit. Veszteségünk nem volt.

Elfogott ellenséges repülőgép.

Berlin, okt. 5. A Wolf-iroda jelenté.

Egyik ellenséges repülőgépet, mely harmadikára virradóra megtámadta Frankfurtot, visszavonulása alkalmával leszállásra kényszerítettük és a benne ülő altisztet elfogtuk.

Szakadás Kerenszky és a szociálisták között.

Zürich, okt. 5. A munkástanácsban és a demokrata konferencián szakadás történt a szociálisták és Kerenszky között.

Kerenszky a szociálisták tiltakozása ellenére tárgyal a kadettekkel a kormányalakításról.

Szuchomlinovot nem viszik Szibériába.

Szentpétervár, okt. 5. Szuchomlinovné megkérte az igazságügyminisztert, hogy férjét ne deportálják Szibériába, hanem a Péter-Pál erődbe helyezték el. Kívánságát teljesítik.

Poincaré engedékeny hangon beszél.

Genf, okt. 5. Délutáni telefonjelentés.

Poincaré Lorrainben beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Franciaország meg fog elégedni a francia kulturának és szellemnek győzelmével, ha összes háborus céljait nem is érheti el.

Poincaré ezen kijelentése szenzációs fordulatot jelentene eddigi magatartásával szemben, miután azonban beszédében egyébként igen agresszíven nyilatkozott a központiakról, a hiradást fenntartással kell fogadni.

Az angolok beismerik a London elleni légitámadás sikerét.

Lugano, október 5. A Secolo londoni tudósítója beismeri, hogy *a legutóbbi London elleni légitámadás rendkívül nagy károkat okozott.*

Száz német repülő vett részt a támadásban és ezek közül 15-nek sikerült elérni a belvárost.

Az angol lapok még mindig a központiak teljes leveretését várják.

Rotterdam, okt. 5. A Times írja a pápa állítólagos újabb békeajánlataira, hogy sem az ententenak, sem Amerikának semmi kedve sincs ahhoz, hogy tárgyalásokat kezdjen a központi hatalmakkal.

A központiak csak leveretés vagy meghódolás között választhatnak, középut nincs.

Anglia légitámadásra készül Németország ellen.

Rotterdam, október 5. Délutáni telefonjelentés. A Reutter-iroda a következő közleményt hozza:

Annak következtében, hogy a németek állandóan csak nyílt és meg nem erősített városokat támadnak meg és így halált és pusztulást okoznak a polgári lakosságban és magántulajdonban, az angol kormány a leg gondosabb mérlegelés után elhatározta, hogy Németország ellen megkezdí a bosszuálló légihadjáratot.

Sachs kapitány a temesvári hadosztálybíró előtt.

A temesvári hadosztálybíró két nap előtt kezdte tárgyalni Sachs Viktor 29. gyalogezredbeli százados bünpörét. A százados és a többi vádlottat sikkasztással és csalással vádolja a katonai ügyész. Sachs Viktor mint a nagybecskereki pótszázad parancsnoka különféle kincstári pénzeket kezelt és állandóan és tetemesen megkárosította a katonai kincstárt.

Az első nap a vádirat felolvasásával telt el.

A tárgyalás második napján Sachs kapitányt hallgatták ki általánosságban és néhány tanu vallomását vették fel, ezek közül Singer Gusztáv ezredes azt vallotta, hogy ő, mikor Sachsot az elszámolásra felszólította és midőn Sachs kapitány a felszólításnak eleget nem tett, jelentést tett az ezredesnek. Hogy azután, mi történt, nem tudja. Az ő feljegyzése szerint 475 korona lett volna elszámolandó. Tény az, hogy Sachs kapitány még egyes kiadásokat eszközölt, de hogy milyenneket, arra nem emlékszik.

A mai tárgyalást 9 órakor nyitotta meg Pokorny ezredes.

Folytatták Sachs kapitány kihallgatását, aki elmondotta, hogy a századot 1914 december 22-ikén vette át. A kimutatásokat, amelyeket eléje terjesztettek, nem értette és így azt se tudja, hogy mennyit vett át. A számadás annyira bonyodalmas volt, hogy ő nem ismerte ki magát és így valószínű, hogy ő nagyobb összegnek átvételét ismerte el, mint amennyit tényleg átvett.

Azután a vád és védelem kérdéseire adott feleletekkel azt igyekeztek bizonyítani, hogy ő az átvett pénzek bejegyzésénél csak a maga kárára tévedett.

Ezután Seehorch Ferenc számvivő altiszt előadja, hogy tényleg csak 7649 koronát lett ki a megtakarítás.

A tárgyalást holnap folytatják.

A Ráday-utcai gyilkosság.

Budapest, okt. 5. Délutáni telefonjelentés. A Ráday-utcai gyilkosság ügyében megindított nyomozás során a rendőrség még tegnap este bevitte a kapitányságra Rudolf Mari 19 éves cselédleányt, a megnyilkolt Balogné szolgáloját, akinek kihallgatása egész éjjel tartott. Reggel 8 órakor a cseléd töredelmesen bevallotta, hogy ő ölte meg Balognét és azután kirabolta és a pénzt egy másik ház félreeső helyére Balogné egy rövid harisnyájában elrejtette. A gyilkosságot azért követte el, mert Balogné rosszul bánt vele.

A köztisztviselők háborus segélye.

Budapestről jelenti tudósítónk: Tegnap délután négytől hat óráig minisztertanács volt, melyen a köztisztviselők háborus segélyével foglalkoztak.

A Magyar Tudósító szerint az elkészített törvényjavaslat, melyet a képviselőház első ülésén betervezték azon alapelven épül fel, hogy a legkisebb fizetésű közalkalmazottak alapfizetésük 100 százalékát fogják

háborus segély gyanánt megkapni. Ezen segély a fizetések emelkedésével fokozatosan apad akként, hogy a legmagasabb fizetésűeknél a háborus segély 50 százalékot fog kitenni. A miniszterek háborus segélyben nem részesülnek. Az új törvény november elsején lép életbe és előzetes havi részletekben folyósítják.

Rablógyilkosság a fővárosban.

Budapesti tudósítónk jelenti: A fővárosban tegnap délután gyilkosság történt. Özvegy Balogh Ferencné, akinek a Ráday-utca 17 sz. házában van kávémérése, öt óra tájban kiküldte cselédlányát bevásárolni. Mikor a leány félhat tájban visszaérkezett, a kávémérés alkovszerű mélyedéséből füstöt és lángot látott előtörni. Lárájára a járőrök rohantak az üzletbe és a tüzet eloltották. Ekkor vették észre, hogy Balogné az ágyában fekszik vértócsában. Gyilkosa valami nehéz tárggyal fejbeverte, kirabolta és rágyújtotta lakását.

A gyilkosság ügyében Hetényi detektívönök-helyettes folytatja a nyomozást. A szomszédok azt vallják, hogy láttak egy magas, szőke katonát az üzlet körül ólálkodni. Mások azt vallották, hogy Balognénál nem rég volt egy Lidi nevű cselédlány, akinek az említett katonához hasonló szeretője volt. A detektívek az említett leányt és szeretőjét keresik. Hogy mennyi pénzt és ékszert raboltak el, nincs még megállapítva.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, október 4.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

A keleti harcra és Albániában a helyzet változatlan.

Olasz harcra:

A Gabrielle szakaszon folyó harcok tegnap alábbhagytak. Az előző nap ránk részve 6 olasz tisztet, 407 főnyi légénységet és 2 orvost eredményezett. Repülőink 3 olasz repülőgépet lelőttek. A többi arcvonalon nem volt különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, október 4.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcra:

Rupprecht trónörökös hadseregének Flanriában az ellenség tegnapi harcra tevékenysége az előző napokhoz hasonlított. Messze az állások mögött levő terepre terjedő és belga helységeket ellen irányuló erős zavaros tüzeharc zónánk egyes szakaszai ellen a csatáfront közepén a leghevesebb hatást képviselő tüztámadásokká nőtt.

Éjjel át a Houthuuster-erdőtől a Lys-ig a hatalmas tüzeharc nem csökkenő heveséggel tartott, ma reggel pedig pergőtűzzé fokozódott. A Ypern körüli iven erős angol támadások és ezzel a flandriai csata újból felhangzott. A többi hadseregeknél rossz látási viszonyok következtében a harcra tevékenység csak csekély mértékben szorított. Csak estefelé éledt újra fel.

A német trónörökös hadseregének: A Maas keleti partján a sötétség beálltával egy csapatra a leghevesebb tüzelés kezdődött. A 344-es magaslaton Samogneux-tól keletre nemsokára mélyen tagozott támadásban nyomultak előre a franciák, hogy az általunk ott meghódított állásokat visszahódítsák. Rohamuk tüzelésünk elhárító tüzelésében és a vürttembergiek szívós ellenállóképességén, nagy veszteségeik mellett összeomlottak.

Albrecht vürttembergi herceg hadseregének: Időnként élénk tüzeharc fejlődött ki a Moseltől szorosan nyugatra és a Sundgauban. Támadás e helyeken nem történt.

Keleti harcra:

Jakobstadtnál, Dünanurnál és a Zbrucz mentén, valamint Galatznál, a Duna-hajlás mentén a tüzelő tevékenység átmenetileg erősödött.

Macedon harcra:

A helyzet változatlan.

Ludendorff.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap zárva, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esztétikai épületben. Nyitva naponként reggel 9-től délután 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkantsági díjazása” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogadják a befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben délután 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott fogadják.

HIREK

— Meddig tart még... Meddig tart még, hogy nap-nap után újabb hősi halálokról olvasunk? Meddig tart még, hogy napról-napra újabb áldozatot követel ismerőseink, jó barátaink, szeretteink köréből ez a pusztító világégés? A háború öldöklő szele mindennap ezerszámra szedi áldozatait és mi most legutóbb mind gyakrabban érezzük közvetlen közeléből kísérteties suhogását, egymásután siratjuk el a sok szép jövő előtt álló fiatal életet. Alig pár hete, hogy a fiatal Wachtel Pál haláláról írtunk, ma egy másik fiatal repülőgépünk hősi haláláról értesülünk. A helybeli állományparancsnokság távirati értesítést kapott a pólai repülőalomszóról, hogy *Lučić* Miklós fregattnagy egyik legutóbbi légi utja alkalmával lezuhant és hősi halált halt. A rokonszenves fiatal tengerésztestvér, aki városunk ura társadalmában általános igaz közszereplőnek örvendett, mostoha fia volt dr. *Perisics* Zoltán polgármesternek, aki feleségével a hősi halált halt fiatal repülőgép edesanyjával éppen uton van és így táviratilag értesítették őket a súlyos esapásról.

— A szeszfűzők üzemének korlátozása. A hivatalos lap tegnapi száma kormányrendeletet közöl, amely a fogyasztási adó alá eső szeszfűzők üzemét az 1917-18. termelési időszakban korlátozza. A rendelet részletesen szabályozza, hogy a szeszfűzők a rendelkezésükre álló anyagból milyen mennyiséget dolgozhatnak fel. A rendelet szeptember 1-től kezdődő érvénnyel a kihirdetés napján életbelépett.

— Értekezlet az árdragítási visszaélések megakadályozásáról. Dr. *Deák* Vidor rendőrkapitány felhívására ma délelőtt 11 órakor a rendőrségen értekezlet volt, amelyen a jelen voltak hosszabb eszmecsere folytattak az árdragítási visszaélések megszüntetése tárgyában. A mai megbeszélések eredményeképpen elhatározták, hogy legközelebb egy nagyobb értekezletet hívnak össze ugyane kérdésben főleg a fogyasztók köréből.

— A „Tűzpróba” sikere a mozivászonon. *Drasche* Lázár Alfrédnek, a kitűnő regényírónak nagy sikert ért regényét a „Tűzpróba” tudvalegőleg a „Lux” filmgyár és kereskedelmi r. t. budapesti filmgyár, a nyár folyamán vászonra rendezte. Mint most értesülünk a film teljesen elkészült s Budapesten e héten általános érdeklődés mellett tartották meg a film hatásos bemutatóját. A regény szépségei teljesen érvényre jutottak s a gyönyörű film osztatlanul nagy tetszést aratott. Ugy a felvételek szépsége, mint a rendezés bravúrja, megnyerte a közönség tetszését. De kiváltképpen dicséret jár ki a felvevő mozigyárnak azért, hogy azt az előkelő társadalmi miljö, amelyet *Drasche* Lázár Alfréd a regényében oly életlenül és élelétással rajzol meg, a legapróbb részletekig hűen tükrözött vissza a mozivászonon. A főszereplők: dr. *Torday* Ottó, *Matyasowszky* Ilona, *Bojda* Juci az újonnan felfedezett mozicsillag és *Péchy* Erzsébet kitűnően oldották meg feladataikat.

Ugyanakkor mutatta be a „Lux” filmgyár „Jobbra én — balra te” c. nagyszabású 3 felvonásos vígjátékát, óriási sikerrel. A főszerepet *Werbeizik* Gizella a világhírű bécsi komika játsza. A vígjátékot *Horst*, a „Kék egér” nagynevű szerzője írta.

— Ijesztő módon szaporodik a fiatalok büntetéses száma. A háború kitörése óta mind jobban szaporodik a fiatalok büntetéses száma, sőt az utóbbi időkben oly nagy méreteket öltött, hogy a fiatalok büntetésesével foglalkozó bíróság alig győzi végezni a rája hátramló munkát.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, október hó 6-án két előadás: fél 6 és fél 9 órakor Vasárnap, október hó 7-ikén 4 előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

A csókos asszony.

Egy főúri házaspár tragédiája 4 felvonásban. A főszerepben a gyönyörű Regina Badet.

Új szenzációs háborus képek.

Új szenzációs háborus képek.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, október hó 6-án 2 előadás.

FANTOMAS II.

Het Steen örököse.

Detektívdráma 4 felvonásban.

Főszereplő: Erich Kaiser Titz.

A csaplóarósné leánya. Vigjáték.

Krokodilvadászat.

Színes természetfil.

— Előadások: 6 és fel 9 órakor. —

Előrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárak. Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1:20 K., I. hely 1:— K., II. hely 80 f., III. hely 50 f.

E sajnálatos jelenség nemcsak egyes városokban ült ilyen ijesztő méreteket, hanem sajnos az egész ország területére kiterjed.

Ennek is, mint annyi sok fonák helyzetnek nagyrészt szintén a háború az oka. A férfihozzá tartozók a haretéren teljesítenek szolgálatot, az anyák pedig naphosszat a boltok előtt ácsorognak s az így kellő felügyelet nélkül maradt gyermekek könnyen lopásra vetemednek.

Segítségére vannak ebben a háborúnak még a mozikban előadott detektívdrámák és a könyvesboltok Nickkarterei. Hisz a rendőrség már több ízben fogott el többféle gyerekekből álló betörőbandákat, melyek legtöbbször a Nickkartereknek köszönhetik eredetüket.

Az oly gyakran előforduló tüzvések is sokszor a gondatlan, szabadon maradt fiatalkorúak munkája.

Üdvös volna, ha az illetékes fórumok megfontolnák, hogy mily káros hatással vannak a gyermeki lélekre a Nickkarterek és az ehhez hasonló rémregények és kellő szigorral lépve fel, oda hatnának, hogy ezen ríktó fedelű s a ponyvairodalomnak is salakját képező badarságok eltűnjenek a kereskedésekből és ne mételyezzék továbbra is fiaink lelkét.

Borítal és huszfogyasztási adó bérbeadása. A nagybecskerei kir. pénzügyigazgatóság közölni teszi, hogy a zombolyai járás területén fekvő Csernye és Németcsernye községek területén fizetendő bor italadó és huszfogyasztási adó beszedési joga 1918. évre nyilvános árverésen f. hó 15. napján d. e. 9 órakor a nagybecskerei pénzügyigazgatóság helyiségében bérbe fog adani. A részletes bérleti feltételek a pénzügyigazgatóságnál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

A városi moziban szombaton és vasárnapon ismét kiváló műélvezetben lesz része a közönségnek, amennyiben e két napon bemutatják az Omnia nagyhatású filmszálogerét „A csókás asszony”-t a gyönyörű Regina Badettel a főszerepben. Az előadás többi részét kitűnő „Háborús képek” fogják kiegészíteni.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskerei anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Vargics László gk. napszámos és Lázics Zagorka gk. — Grujin Vitályos gk. napszámos és Jelenov Szmilyana gk. — Berki Péter Pál rk. máv. levelkező és Hódi Mária Etelka rk.

Születések: Rothsching Miklós rk. máv. hivatalnok, leány. — Magyar Julianna ref., leány. — Maczura Pál rk. asztalos, fiu. — Pataai Róza rk. napszámosnő, fiu. — Koppi József rk. ács, leány. — Borbély József rk. napszámos, leány. — Gyukits György gk. timár, fiu. — Koszuvarin János gk. zenész, leány. — Grubacski Csedomir gk. földmives, leány.

Halálozások: Markovics Emil gk. kovácsmester, úszók mindkét alsó végtagon. — Jégl Ferenc rk. 62 éves napszámos, gyilkosság (lövés a szív táján). — Özv. Hegedüs Antalné 85 éves rk., aggkór. — Graor Gácáné gk. 80

éves, aggkór — Feketics István rk. 23 éves kereskedő, tüdővész. — Özv. Tóth Mártonné rk. 88 éves, szívbj. — Pafaki Ferenc 8 napos, életgyenge. — Özv. Schön Teobaldné rk. 56 éves, ütőerimeszesedés.

A hadsereg idegrendszere.

— A tábori táviró. —

— A Torontai eredeti tudósítása. —

Sajtószállás, okt. 3.

A májusi előléptetések alkalmából Boroevics vezérezredes, az Isonzo-hadsereg parancsnoka, beszédet intézett az előléptetett tisztetekhez, amelyben a hadsereg táviró-főnökének érdemeiről és általában a tábori távirószolgálatról a következőképpen nyilatkozott:

„Bármilyen kézenfekvő és emberileg bármennyire érthető is, ha a hadseregnek e gírási esztában aratott dicsőségét elsősorban a lövészárkok harcosainak tulajdonítjuk, a vezetőnek mégsem szabad megfeledkeznie róla, hogy minő rendkívüli, döntő része van a sikerben a különböző közvetítő eszközök kifogástalan működésének, amelyeket a táviróezred alakulatai szerveztek és tartanak karban.

A vezetés legragyogóbb gondolata, legvakmerőbb elhatározása is csak akkor valósulhat meg a gyakorlatban, ha a fej és a tagok közti közvetítő szerv, a hadsereg idegrendszere hiánytalanul teljesíti feladatát.

A vezér akaratát kitűnően közvetítették a hadsereghez a táviróezred által szállított és rendben tartott idegek.

Pillanatra sem habozom elismerni, hogy ezeknek az idegeknek a munkája az én szememben legalább is ép oly fontos, mint a lövészárkok dicsőséges harcosaié.

A háború a legtöbb téren rögtönzésekre vezetett, így a közvetítő eszközöknél is. Ha visszamelegszünk ezek állapotára a háború kezdetén és összehasonlítjuk mostani állapotával, akkor a táviróezred el nem muló dicsőségének mondhatom azt, hogy a legeredményesebb és legmegerőltetebb munkával mindig meg tudott felelni a háború egyre fokozódó követelményeinek.

A harmadik és az Isonzo-hadseregnél a hadsereg táviró-főnöké, az ezredes uré az elévülhetetlen érdem, hogy feladatát ragyogóan megoldotta a pompás szervek, a nagyszerű tisztakar, a tisztviselők fáradhatatlan törzse, valamint a rendkívül kiváló altisztek és a derék legénység támogatásával. A legmelegebben mondom ezért nekik köszönetet és szívem sugallatának engedelem, amikor ezt ennél az alkalomnál feleltem.

Boroevics vezérezredes az ő találó, katonás modorában meglelte a helyes szót e csapatra, amelynek a háborúban szerzett érdemeit még nem méltatták kellőképp. Hadd álljon itt rövidre fogott rajza a távirószolgálat emberi felelősséggel teljes tevékenységének.

A közvetítő eszközök biztos és gyors működése előfeltétele minden vezéri tevékenységnek; ha eszódott mond a közvetítés, akkor megbénul az ütközet vezetése, lehetetlen a fegyvernemek összeműködése, a legjobb harci csapatok sem érvényesülhetnek és minden a vak véletlen kénye-kedvének van kiszolgáltatva. Ha ellenben jól működnek a közvetítő szervek, akkor megsokszorozzák erőnket, lehetővé teszik a vezér számára, hogy néhány rövid telefonbeszélgetés révén a fegyverek megkívánt hatását mint egy meghatározott ponton egyesítse és a cél elérése után másik pontra tegye át.

A láthatatlan drót villámgyorsassággal viszhirt a lövészárkoknak, vagy az előrenyomuló csapatnak minden eseményéről, örömről és keservéről a különböző magasabb parancsnokságokon keresztül a hadsereg főparancsnokához, akinek akaratát igazgatja és vezet a harcosok százezreit. A drót valamennyijüket egyformán közel hozza öhozza, akár a wolhyniai moecarokban állanak, akár a Zbruczon kelnek át harcolva, akár a Pasubion rohamoznak, akár az Isonzót védik, akár a Vojusanál csatároznak, akár az alsó Dunát tartják vagy a keleten, a derék törökök oldalán aratnak báberokat.

A közvetítő szolgálat az egyesítő kötelék a szövetséges hadseregek, a legelső hadvezetőségek, a szövetséges országok és az ő központi szerveik között.

A közvetítő hálózat viszonylatai annyira megszámlálhatatlanok, annyira különfélék és olyan sokféle elágazóak, hogy első tekintetre szinte lehetetlen megérteni, miképp irányíthatják olyan kevés helyről. Pedig a valóságban ez így van.

A szolgálatukért lelkesülő, tette kész szakférfiak serege az egymás fölé, egymás mellé és egymás alá rendelték közti közvetítő szolgálatból egységes egészet, valóságos államot az államban alkotott, amely, mondhatni, magától működik és szerveivel és berendezéseivel mindig kéznél van ott, ahol épen rája szükség van. A vezérnek, a parancsnoknak és és a csapatnak ez az állam az államban a közvetítő szolgálat minden gondját levette a válláról.

Mindez a fiatal táviró-esapatnak a műve, amely voltaképpen ebben a háborúban született meg, serdült fel és fejlődött óriássá. A táviró-ezred, amely a háború előtt csak keretből állt; mindössze 1200 főnyi álománnyal, most tízezrekre számlál, akik biztos, tapasztalt és harcdeztett kézzel kezelik a hírszolgálat számtalan, különböző eszközeit, amelyek részben azelőtt is megvoltak, részben a háború folyamán keletkeztek és kezelik még olyan időben is, amikor a többi csapatok az ellenség tüzhátára elől fedezékükben többekévesbbé megvonhatják magukat. A derék telefonistának épen ilyenkor kell kimereszkednie, amikor az ellenség tüze a legveszélyesebb, hogy a szétlőtt drótokat ismét megjavíthassa. A telefonista nem ismeri a pihenést és rendezkedést. A háború kezdete óta szabadadatul végzi nehéz szolgálatát. Ezt tudják a csapatok, tudja mindegyik vezető.

Számtalan derék táviróaszt lett hivatásának áldozata. Ez a fiatal csapat mindig és mindenütt bátran és derekasan viselte magát. Bizonyossága ennek, hogy a táviróezredben körülbelül minden ötödik ember mellett vitézségi érem ékesíti. A táviróesapat így cítesapat lett; becsülettel állja meg helyét a háborúban.

Hogy némi képet adjunk arról a rengeteg munkáról, amivel a táviró-esapatnak a háború során meg kellett birkóznia, végezetül hadd említsük meg, hogy azon az anyagon kívül, amellyel a táviró-esapat a háború kezdetekor fel volt szerelve, eddig összesen 310,000 kilométer hosszú távirókábelt és 320,000 kilométer hosszú táviródrótot kellett szállítani a hadbavonult seregnek. Ebből az óriási mennyiségből következtetni lehet azoknak a különböző készülékeknek, építőanyagoknak, műszereknek és egyéb eszközöknek a minden képzeletet meghaladó számára, amelyekre szükség volt és amelyek helybeszállítását keresztül kellett vinni, hogy ebben a hatalmas sodronytömegbe életet lehelyjenek.

KÖZGAZDASÁG

A Délmagyarországi Cukoripar r.-t. közgyűlése. A Délmagyarországi Cukoripar részvénytársaság f. hó 20-án d. e. 11 órakor tartja Budapesten, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank helyiségében rendes évi közgyűlést:

A cukorgyár zárszámadása 1917. június 30-iki zárlattal a következő:

Mérlegszámla 1917 június 30-án.

Vagyon: Gyártelep és berendezési számla 8.115.062'45 K. Pénztárszámla 85.931'09 K. Adósk számlája 1.706.097'85 K. Értékpapír-számla 614.225— korona. Készletzámla 866.604'05 K. Bergazdaság 617.061'99 K. Átmeneti tételek számlája 1.077.602'32 K. Összesen: 13.082.584'75 korona.

Telér: Részvénytőkeszámla 6.000.000— K. Tartalekalapszámla 130.000— K. Értékesítési számla 2.200.000— K. Hitelezők számlája 3.938.969'23 K. Osztalékszám 918— K. Nyereségátmozat 1915/16. évről 8481'96 K. Nyereség 1916/17. évre 804.215'56 K. Összesen: 13.082.584'75 korona.

Nyereség- és veszteségszámla 1917 június 30-ikán.

Tartozik: Fizetési számla 140.132'41 K. Költségszámla 200.707'18 K. Karbantartási számla 220.806'89 K. Adószámla 9105'73 K. Adórtalékszám 150.000— K. Kamatszám 154.726'52 K. Biztosítási számla 69.435'47 K. Értékesítési tartalek 600.000— K. Nyereségátmozat 1915/16. évről 8481'96 K. Nyereség 1916/17. évre 804.215'56 K. Összesen 2.357.611'72 korona.

Követel: Nyereségátmozat 1915/16. évről 8481'96 K. Bruttó bevétel 2.349.129'76 K. Összesen 2.357.611'72 korona.

TÖZSDE

— Délutáni telefonjelentés. —

A pénteki magánforgalom szilárdan indult, meg pedig különösen a nemzetközi papírok piacán. Az Osztrák Hitelt és Államvasutat keresték főképen helyi és bécsi vásárlásokra.

A bankpapírok közül különösen a Fabankban volt nagy üzlet 10—20 koronás árhullámzásai. A Magyar Bank és Agrárbank emelkedett.

Az ipari részvények piacán régi élénkség fejlődött ki, különösen a hajózási részvényeket keresték, melyek kezdetben 20—50 koronával voltak drágábbak.

Magyar Hitel 128, Osztrák Hitel 926, Lezámitoló Bank 742, Jelzalog bank 546, Magyar Bank 853, Fabank 990, Fatermelő 1665, Forgalmi Bank — Salgótarjáni 1200, Ingatlan Bank — Hermes — Ganz-gyár — Rimamurányi 1182, Schlick — Nasici 3550, Államvasut 1168, Nasici tannai 3550, Danica 940, Láng gépgyár 558.

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

20409—1917. szám.

844—3.2

Ösztöndíj pályázat.

Torontárvármegye kezelése alatt álló „Damaskin István”-féle alapítványi ösztöndíjából üresedésbe jött, egy 700 (hétszáz) koronás tanulmányi ösztöndíjra pályázatot hirdetek.

Ezen ösztöndíjra oly torontárvármegyei illetőségű lakos tanulók pályázhatnak, kik az elemi iskola elvégzése után valamely alsóbbrendű kereskedelmi, ipari vagy gazdasági iskolába léptek vagy lépnek.

A Németi (Berekszőnémeti) községi illetőségű pályázók elsősorban vételnek figyelembe.

Az elért ösztöndíjat a kedvezményezett, ha kifogástalan magaviseletű és megfelelő szorgalmat, valamint előmenetelt tanúsít a tanfolyam bevégeztéig és még ezután is egy évig élvezheti.

Az ösztöndíjas köteles előmenetelét minden év végével iskolai bizonyítvánnyal igazolni.

Az ösztöndíj az ösztöndíjas által látogatott iskola igazgatójának ellenjegyzésével ellátott nyugta alapján félévi utólagos részletekben fizetetik ki.

A pályázati kérvények f. évi október hó 31-ig hivatalomnál adandók be. A kérvényhez csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot, a községi illetőségi, illetőleg állandó tartózkodási bizonyítványt.

A legutolsó évi iskolai bizonyítványt és azon iskola igazgatóságától nyert látogatási bizonyítványt, amely intézetnek tanulója a pályázó. Nagybecskerek, 1917. évi szeptember 28-án.

Jankó, alispán.

Hirdetmény.

Perjámos községben egy az adóügyekben teljesen jártas egyén — perfekt munkás — azonnal alkalmazást nyer.

Fizetése napi 8 korona. Megfelelése esetén kilátása van az üresedésben levő adóügyi irnoki állásra.

855—2.1

Községi elöljáróság.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Pályázati hirdetmény.

Torontárvármegye esenei járásához tartozó Kisjécsa községében megüresedett községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában megkivánt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a esenei szolgabírósnál 1917. évi október hó 20. napjáig nyújtsák be.

Javadalmazás: Kézpénzfizetés a község részéről 1000 korona, állami fizetéskiegészítés 400 korona.

Csene, 1917. évi szeptember hó 24-én.

846—3.3

Sztójanovics, főszolgabíró.

Eladó ház.

A törökbecsei 243. sz. betét alatt elfekvő 871. h. számú és 148. ö. irási számú ház, italméresi üzlethelyiséggel és udvarral a beltelekben (251 □-öl) Törökbecse községében f. évi október hó 7-én megtartandó nyilvános árverésen azonnal eladó.

A nagybecskereki határban fekvő

9 hold szántóföldem

ebből $\frac{3}{4}$ hold szőlőkert, a rajta épült 9-öl hosszú házzal örökön

eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Kirtvánszky Gajos

ko esmárosnál, Nagybecskerek Rudolf-part 31.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Fraas J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Tell Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 1.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradai-utca.

Drogeria:

Melkuha Dosa, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészik R. György, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Tevesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelachmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Post-szállóval szemben).

Könyvesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézmunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradai-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tüzipa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.